

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ที่จะนำเสนอ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 จำนวน 16 โรงเรียน จำแนกเป็น บรรพชิต 104 รูป และ คฤหัสถ์ 110 คน รวม 214 รูป/คน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามโรงเรียนและสถานภาพ

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จำนวนประชากร		
			บรรพชิต	คฤหัสถ์	รวม
นครสวรรค์	คีรีวงศิวทยา	เมืองฯ	13	3	16
	บาลีเตรียมอุดมศึกษาวัดโพธาราม	เมืองฯ	12	14	26
	วัดไทรเหนือวิทยา	เมืองฯ	4	5	9
	วัดท่าพระเจริญพรต	เมืองฯ	7	4	11
	วัดหนองปลิงวิทยา	เมืองฯ	11	4	15
	วัดส้มเสี้ยว	บรรพตพิสัย	6	6	12
	วัดวาปีรัตนาราม	ตากคลี	6	8	14
	วัดโคกเดื่อวิทยา	ไพศาลี	2	8	10
	ศรีนภเขตวิทยา	ตากฟ้า	9	6	15
กำแพงเพชร	วชิรกุญชรมัธยม	เมืองฯ	4	6	10
	วัดคฤหบดีสงฆ์	คลองขลุง	1	5	6
พิจิตร	วัดท่าหลวง	เมืองฯ	9	11	20
เพชรบูรณ์	วัดมหาธาตุ	เมืองฯ	7	7	14
	วัดสระเกษ	หล่มเก่า	6	9	15
	วัดไพรสมณต์ศักดาราม	หล่มสัก	4	10	14
	วัดประชานิมิต	วิเชียรบุรี	3	4	7
	รวมทั้งสิ้น		104	110	214

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ชื่อสถานศึกษา สถานภาพ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประสบการณ์การอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ตอนที่ 2 สภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 ตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ใน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
3. ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร
4. ด้านการออกแบบการเรียนรู้
5. ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. ด้านการกำหนดรูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน การวัดและประเมินผล
7. ด้านการพัฒนากระบวนการส่งเสริมสนับสนุน
8. ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับการปฏิบัติ ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 ตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ใน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
3. ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร
4. ด้านการออกแบบการเรียนรู้
5. ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. ด้านการกำหนดรูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน การวัดและประเมินผล
7. ด้านการพัฒนากระบวนการส่งเสริมสนับสนุน
8. ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับปัญหา ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับปัญหามากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับปัญหามาก
3	หมายถึง	ระดับปัญหาปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อย
1	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.4 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

2.5 จัดทำร่างแบบสอบถาม และนำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.6 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการจัดทำหลักสูตรเพื่อหาค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

- 1) พระราชปรียัติ เจ้าคณะจังหวัดนครสวรรค์
- 2) นายละม่อม ชัยโย ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์
- 3) นายบุญส่ง เฟ่งผล ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์
- 4) นายฟุ้ง เหล่าชัย ศึกษาพิเศษ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นครสวรรค์ เขต 1

- 5) นางกมลมาลย์ แสงอำรงค์ ศึกษาพิเศษ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นครสวรรค์ เขต 1

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ตามสูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ. 2539 : 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

R = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

การพิจารณาความสอดคล้อง โดยนำคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนมาแปรค่าเป็นคะแนน คือ

ให้คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหา

ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหาหรือไม่

ให้คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงตามเนื้อหา

ถ้าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ไม่ต้องทำการปรับปรุง ปรากฏว่า ผลการวิเคราะห์ IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00 ซึ่งถือว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหา

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนพระบางวิทยา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .95

2.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ และโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร และเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ จากนั้นผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

2. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 ชุด ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 214 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS For Windows Version 10.0) ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์การแปลค่าคะแนนตามเกณฑ์มาตรฐานของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 99-100)

4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย (ดูรายละเอียดในบทที่ 4)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลค่าคะแนนตามเกณฑ์มาตรฐานของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 99-100)

4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย (ดูรายละเอียดในบทที่ 4)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลค่าคะแนนตามเกณฑ์มาตรฐานของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 99-100)

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับปัญหามาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย (ดูรายละเอียดในบทที่ 4)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS For Windows Version 10.0) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. วิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)

2. ค่าเฉลี่ย (μ)

วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4